

Queen-gitarist toont zijn dierbaarste instrumenten

In de schatkamer van Brian May

Hoewel we hem bijna altijd zien met zijn Red Special, heeft Brian May in zijn lange carrière heel wat andere gitaren gebruikt. Gitarist besloot daar eens onderzoek naar te doen en kreeg onbeperkt toegang tot The Vault, de opslagruimte van de Queen-gitarist. Hieronder staan enkele van de pareltjes die we ontdekten...

tekst Simon Bradley foto's Kevin Nixon

De John Birch Replica

Bekend van: We Will Rock You (video, 1977)

John Birch was een bekende gitaarbouwer uit Birmingham, die naam maakte met onder andere de SuperYob. Dat was de gitaar die bekend werd dankzij Slade-gitarist Dave Hill. Volgens de website Queen Live brak Brian de replica in drie stukken tijdens een concert in East Rutherford, New Jersey in 1982. De gitaar werd in 2006 gerepareerd door gitaarbouwer Andrew Guyton.

Brian May: "Je kent het verhaal waarschijnlijk wel? Dat ik die gitaar in een moment van verstandverbijstering over mijn versterkers smeed? Zoiets zou ik toch nooit doen? Haha. Toch is dat wel hoe het gegaan is.

Ik ontmoette John via Tony Iommi – ik zeg liever niet hoe lang dat al geleden is – en in die tijd had ik geen goede reservegitaar. Dat was balen want als ik live een snaar brak, was ik gedwongen een Strat of Les Paul te pakken en die klonken heel anders dan mijn gitaar. Daarom wilde ik een replica van de Red Special laten maken en ik had nog drie elementen die ik gekocht had voor het geval dat... De replica werd rond die elementen gebouwd, maar al snel waren er problemen. De elementen klonken lang niet zo warm als die in mijn gitaar en omdat de replica van ander hout was gemaakt, had die veel minder sustain. Het vibratosysteem was anders en de hals was veel dunner omdat je in die tijd voor gek werd versleten als je een gitaarhals had die zo dik was als de mijne. De klank leek meer op die van mijn gitaar dan de Fender of Gibson, maar kwam toch niet echt in de buurt.

Ik brak regelmatig snaren. Door de adrenaline wil je live wel eens wat verder doordrukken dan normaal. Dus ja, dan pakte ik deze gitaar en dat ging dan wel, maar het was het gewoon net niet. Heel frustrerend. Toch is het best een goed gebouwd instrument."

De John Birch gitaar werd gebruikt in de We Will Rock You-video

De Replica werd in 1982 op de Bühne aan stukken geslagen en in 2008 gerepareerd

Brian May is uniek in de geschiedenis van rock-gitaar omdat hij zo'n beetje zijn hele carrière lang, in de studio en live, maar één gitaar heeft bespeeld. Daarbij komt nog dat hij die gitaar zelf heeft gebouwd, in het schuurtje bij zijn ouderlijk huis. Wie zich niet echt in de band Queen heeft verdiept, zal verbaasd staan dat al die verschillende gitaargeluiden uit één instrument komen. Zelfs Eddie Van Halen, de enige andere gitarist die stadions wist te vullen en veel successen behaalde met een zelfgebouwde gitaar, dumpte zijn gestreepte Frankenstein gitaar toen hij een contract sloot met Ernie Ball.

Brian gebruikt zijn Red Special nog altijd, maar hoe fascinerend die geschiedenis ook is, we zullen het daar niet meer over hebben. We zijn hier om te zien welke andere gitaren Brian koos, op de momenten dat hij het juiste geluid niet uit zijn reguliere set-up kon krijgen.

Ga met ons mee op onze ontdekkingsreis door The Vault, waarbij we instrumenten te zien zullen krijgen die het feit dat ze een voetnoot vormen in de geschiedenis van Queen, te danken hebben aan één moment in de spotlights.

De Replica had een naturel afgewerkte top en werd gebouwd door John Birch

Fender Esquire uit 1967

Bekend van: Crazy Little Thing Called Love (The Game, 1979)

De hals van de Esquire komt van een andere gitaar dan de body

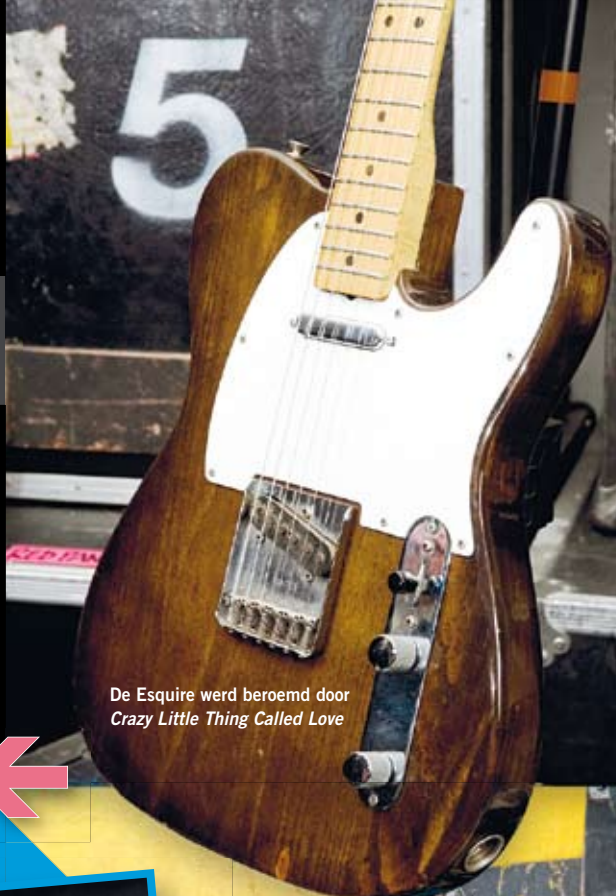

Dit is duidelijk geen '54'er

Dit is nieuw voor veel Queen-fans, maar in tegenstelling tot wat de afgelopen jaren vaak werd verkondigd is dit geen Esquire uit 1954. De gitaar is eigendom van Queen-drummer Roger Taylor, die ons vertelt dat hij deze zelf heeft gebruikt op de track *Sheer Heart Attack*. Het serienummer op de halsplaat met vier schroeven zou aangeven dat de body uit begin 1967 stamt. De hals is vrijwel zeker van later datum (zo ontbreekt bijvoorbeeld het goudkleurige overgangslago). Er zijn meer aanwijzingen die erop duiden dat de gitaar bestaat uit onderdelen van verschillende instrumenten.

BM: "Ik heb nooit geprobeerd *Crazy Little Thing Called Love* met de Red Special op te nemen. Wat er gebeurde was dit: we zaten te praten over wat we met de song zouden gaan doen en ik zei dat we moesten proberen te klinken als een band uit die tijd – zoals James Burton met zijn Tele. Ik zei tegen (*producer*) Mack dat mijn gitaar behoorlijk goed als een Telecaster kon klinken, maar hij keek me aan en zei: 'Als je een Telecaster-sound wil, neem je toch gewoon een Telecaster?'"

Roger had toevallig nog ergens dit prima gitaartje liggen, dus ik pakte hem, plugde in en het werkte. Volgens mij was de versterker geen Boogie... Eerlijk gezegd gebruikte ik gewoon wat er in de buurt stond; waarschijnlijk een Fender, maar zeker weten doe ik het niet."

De Esquire werd beroemd door *Crazy Little Thing Called Love*

Ovation Pacemaker 1615

Bekend van: Love Of My Life (Live Killers, 1979)

Brian heeft een aantal van deze gitaren en gebruikte ze tijdens live-shows tussen 1977 en 1986, vooral voor *Love Of My Life*, 39, en de slag-gitaarpartij in het begin van *Crazy Little Thing*...

BM: "Het zijn goede, stabiele gitaren die goed op stemming blijven. De originele versie van *Love Of My Life* draait om de piano en we wilden de song graag live spelen, maar dat was op piano een beetje lastig. Daarom stelde ik Freddie voor om mee te spelen op twaalfsnarige gitaar. Ik vond manieren om de gitaar te laten doen wat ik wilde voor de song, dus bleef ik hem gebruiken. Ik draai de snaren om, zodat de dunste snaar van het paar onderop zit. Als ik dan een stuk tokkel met mijn vingers raak ik vooral de octaafsnaren. Dat vind ik mooier."

De snaren van Brians Pacemaker 1615's zitten net anders dan normaal op een twaalfsnarige gitaar

>>

Fender Telecaster uit 1978

Bekend van: Crazy Little Thing Called Love (Live Aid, 1985)

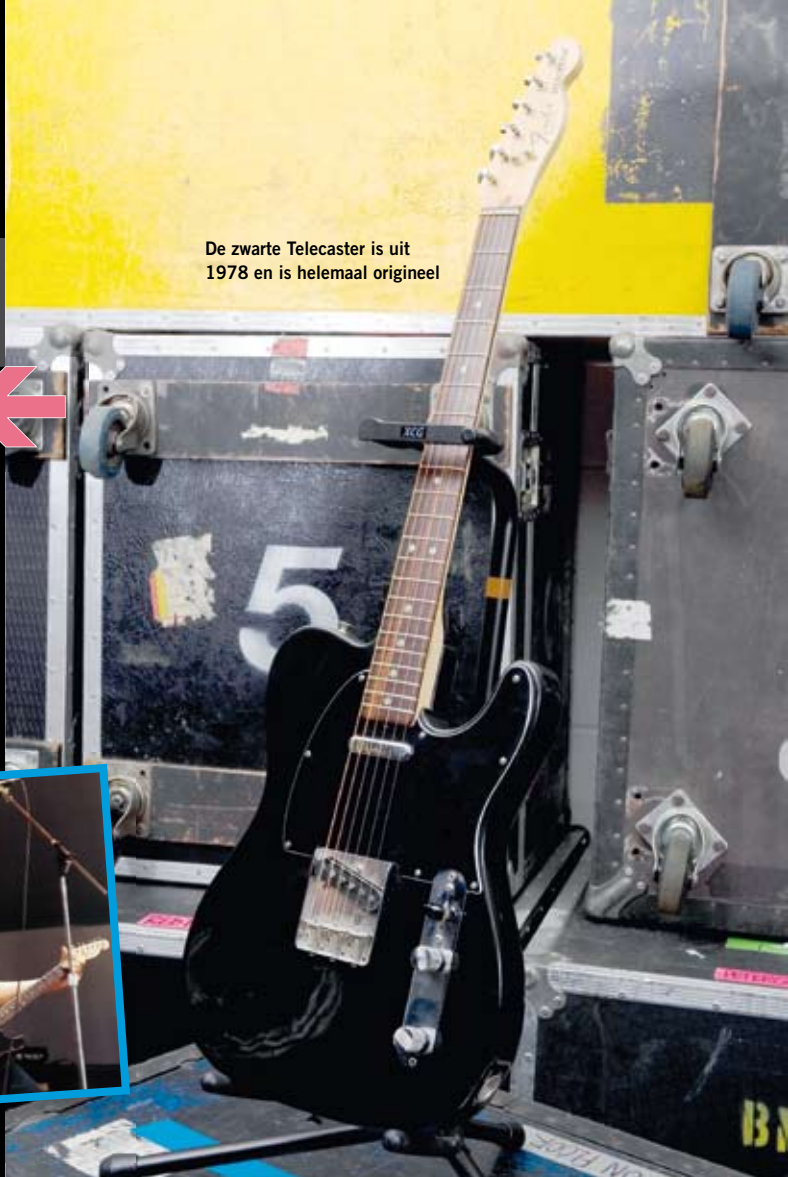
>> Dit is waarschijnlijk Brians bekendste 'andere' gitaar. Deze helemaal originele Telecaster werd gebruikt bij live-uitvoeringen van *Crazy Little Thing Called Love*. De song werd voor het eerst live gespeeld op 22 november 1979, in Dublin, en bleef een vast onderdeel van de setlijst.

BM: "Ik kan me echt niet herinneren waar ik deze vandaan heb... Als ik tijdens een tournee in LA was, en het was een mooie dag en ik had tijd, ging ik graag naar Guitar Center om gitaren uit te proberen. En soms zat er iets bij waar ik verliefd op werd. Normaal gesproken had ik het te druk, dus ik denk ik iemand heb gevraagd een paar Telecasters voor me te kopen.

Je kunt best halverwege een song van gitaar wisselen, als je dat maar oefent. Het is net als iemand de hand schudden; dat gaat prima als je weet waar de hand van de ander is. Ik geef hem een gitaar en hij geeft mij de andere met de band al omhoog zodat ik er alleen in hoef te springen, snap je? Je moet het even doorhebben. Je moet alleen niet in paniek raken, want dan gaat het mis."

De zwarte Telecaster is uit 1978 en is helemaal origineel

Shelton ukelelebanjo

Bekend van: Bring Back That Leroy Brown (live, 1974-1976)

Dit is een in Japan gemaakte ukelelebanjo met een palissander brug en staartstuk, op de juiste hoogte gehouden met muntjes. Brian gebruikte deze live voor het nummer *Bring Back That Leroy Brown*, van het album 'Sheer Heart Attack' uit 1974.

BM: "Ik heb nog een originele George Formby ukelele die mijn vader al tijdens de oorlog had en dat moet haast wel het instru-

ment zijn waarmee ik dat nummer destijds heb opgenomen (ik had er een paar bij me in de studio). Ik weet wel zeker dat ik op tournees altijd deze ukelelebanjo bij me had. Ik had er meestal een stuk schuim-plastic omheen zodat ik hem tegen de bovenkant van mijn gitaar kon drukken. Het was erg leuk om zoiets tevoorschijn te halen en erop te spelen; dat was wel het laatste wat mensen verwachtten."

Zelfs de ukeleles zitten in een flightcase in The Vault

De brug en het staartstuk van de ukelelebanjo worden ondersteund door muntjes

Ol' Red

Er is één gitaar die Brian verkiest boven alle anderen... de Red Special.

"Wonderbaarlijk genoeg is hij nog helemaal heel", vertelt Brian ons. "Greg Fryer (Australische gitaarbouwer) heeft hem gerenoveerd, maar liet de originele onderdelen grotendeels intact, inclusief de frets. Alleen de nul fret werd vervangen. Verder werkt alles nog en ik hoop dat hij het net zo lang volhoudt als ik.

Het is echt niet normaal; wie had gedacht dat deze gitaar een paar keer de wereld rond zou gaan, bovenop Buckingham Palace bespeeld zou worden... ongelooflijk – het is echt een wonder."

Gibson Chet Atkins CE

Bekend van: Who Wants To Live Forever (A Kind Of Magic, 1986)

Dit nylonstrigige elektro-akoestische instrument werd in 1982 door Gibson op de markt gebracht. Het heeft klankkamers die het geluid iets versterken, maar het is een instrument dat bedoeld is om in te pluggen. Brian gebruikte deze gitaar voor elk optreden van de Magic-tour in 1986.

BM: "Ik gebruikte deze gitaar live voor *Who Wants To Live Forever* en ik denk dat ik hem ook bij het opnemen van die song heb gebruikt, al weet ik dat niet zeker. Wat waren we blij toen we deze gitaar vonden, want een nylonstrigige gitaar live met microfoons uitversterken is geen doen. Deze werkt prima!"

Dit Gibson Chet Atkins model is handig voor live-optredens

Deze Chet Atkins werd live en in de studio gebruikt

Brians eerste AC30's zagen er niet uit, maar klonken geweldig

Niet alle Alnico's waren blauw: de Celestion T530 – misschien wel de beste gitaarluidspreker aller tijden

AC30

Hoe Brian's levenslange liefdesrelatie met de AC30 begon.

Brian heeft al vaak verteld hoe hij lang voor Queen zijn favoriete gitaargeluid al in zijn hoofd geformuleerd had. Maar pas nadat hij Taste en Rory Gallagher hoorde, die een AC30 bespeelde in combinatie met een Dallas Rangemaster, wist hij hoe hij dat geluid moest krijgen. Dit is het verhaal van Brians eerste AC30's.

"Ik ging met Tim Staffell, de zanger van Smile, en Roger naar Take Five in Tin Pan Alley, een winkel vol tweedehands versterkers waaronder een paar AC30's. Ik had toen al een Dallas Rangemaster – wat goed genoeg was voor Rory was goed genoeg voor mij – en we sloten een paar Vox versterkers aan. En daar was mijn geluid.

Ik ruidde mijn 60-watt Burns transistorversterker in en kocht twee afgeragde 30-watt AC30's. Ze zagen er niet uit, maar klonken perfect; dat diepe geluid met veel midden, dat was wat ik zocht."

Op de foto zie je hoe Brians eerste set-up er ongeveer uit zag: een Vox AC30 Bass uit 1963 en Brians originele Rangemaster. Wat er niet bij past, is Brians bijna twintig meter lange kruisnoer dat hij gebruikte tijdens de Magic-tour van 1986, tijdens het optreden in het Wembley-stadion en waarschijnlijk ook tijdens Queens laatste optreden in Knebworth Park.

Show Must Go On

Meer May op www.gitarist.nl

Genoten van dit artikel? Ga dan naar gitarist.nl voor exclusief beeldmateriaal van Brians wat ongebruikelijkere spullen. Je krijgt een tour langs Brians verzameling Echoplex bandecho's, inclusief een exemplaar dat hij zelf bouwde en de originele EP-3 die werd gebruikt op de eerste Queen-opnames. Brian vertelt ook over de Deacy versterker, over een aantal effecten die hij al lang niet meer gebruikt heeft, zijn trouwe Peterson stemapparaat uit de glorie-dagen van Queen en de Vox booster die oorspronkelijk in de Red Special was ingebouwd.

Burns Double Six

Bekend van: Long Away (A Day At The Races, 1976)

Dit twaalfsnarige elektrische model is uit 1967 en is uitgerust met drie Stratocaster-achtige enkelspoelselementen in plaats van de Tri-Sonics die op een Burns horen.

BM: "Ik gebruikte deze gitaar voor *Long Away*. Volgens mij kocht ik de gitaar vanwege de elementen, maar werd ik er verliefd op toen ik er eenmaal op ging spelen. Zo is ook de song ontstaan. De gitaar inspireerde me bij het schrijven van die riff.

We hebben *Long Away* een paar keer live in Japan gespeeld en laatst nog met de band van Taylor Hawkins (*The Coattail Riders*). Ik had nee moeten zeggen want ik heb die song niet echt meer in de vingers, maar Taylor wilde het graag en het was best leuk om weer te doen. Het is best een lastige song om live te spelen. Het is mijn ervaring dat de dingen die je zonder nadenken kunt spelen, live vaak het best overkomen."

Volgens Brian inspireerde deze gitaar hem tot het schrijven van *Long Away*